

Mälarens vattenvårdsförbunds årsredovisning för verksamhetsåret 2015

Foto: Pelle Sten

Källa: www.flickr.com

Innehåll

Mälarens vattenvårdsförbunds årsredovisning för verksamhetsåret 2015	2
Vattenvårdsförbundets syfte	2
Verksamhet.....	2
Medlemmar	2
Förvaltningsberättelse	4
Styrelse.....	4
Arbetsgrupp	5
Mälarens vattenvårdsförbunds kansli	6
Kontaktpersoner.....	6
Möten inom förbundet	7
Årsstämma	7
Styrelsemöten.....	7
Möten med arbetsgruppen	7
Samverkan och information	8
Vattenmyndigheten samt Havs- och vattenmyndigheten.....	8
Vattenvårdsförbund	8
Övriga organisationer och allmänhet.....	8
Media	8
Hemsida	8
Utvecklingsarbete	9
Revision av förbundets stadgar	9
Aktiviteter 2015	9
Miljöövervakning.....	9
Glacialrelikta kräftdjur	9
Revision av miljöövervakningsprogrammet	10
Rapporter och sammanställningar	10
Övriga projekt	11
LLU fiskområde Mälaren/Hjälmaren	11
Sjögull i inre Mälaren	11
Utökad spridnings- och scenariomodell för Mälaren	11
Ansökan LIFE IP	11
Mälaren – en sjö för miljoner (MER)	12
MER´s organisation	12
Projektutveckling	13
Seminarier	15
Ekonomi.....	17

Mälarens vattenvårdsförbunds årsredovisning för verksamhetsåret 2015

Styrelsen för Mälarens vattenvårdsförbund avger följande årsredovisning för verksamhetsåret 2015.

Vattenvårdsförbundets syfte

Förbundets syfte är att bidra till ett bättre underlag för samhällsplanering och annan verksamhet av betydelse för vattenförhållandena i Mälaren. Därigenom förbättras möjligheterna att följa upp miljömål och initiera miljöförbättrande åtgärder.

Förbundet möjliggör en ökad aktivitet, effektivitet och kvalitet i miljöövervakningen genom samverkan av resurser. Förbundet är en ideell förening.

Verksamhet

Förbundets verksamhet är enligt stadgarna:

- Att bedriva miljöövervakning av Mälaren och i samband med detta ta fram underlagsmaterial om tillståndet i vattenmiljön.
- Att redovisa miljöövervakningens resultat på sådant sätt att det blir till nytta i medlemmarnas löpande verksamhet och i planerings- och utvecklingsarbete i kommuner, företag, myndigheter m fl.
- Att fungera som forum för samråd och information i vattenvårdsfrågor.
- Att samverka med andra vattenvårdsförbund och vattenförbund för erfarenhetsutbyte och effektivt resursutnyttjande.
- Att tillgodose allmänhetens behov av lättillgänglig information om Mälaren.

Medlemmar

Flertalet av alla de som nyttjar, påverkar eller utövar tillsyn av Mälaren är medlemmar i vattenvårdsförbundet. Följande organisationer var medlemmar i förbundet 2015:

Kommuner

Botkyrka, Ekerö, Enköping, Eskilstuna, Hallstahammar, Huddinge, Håbo, Järfälla, Knivsta, Kungsör, Köping, Salem, Sigtuna, Solna, Stockholm, Strängnäs, Sundbyberg, Södertälje, Upplands-Bro, Upplands-Väsby, Uppsala och Västerås kommuner.

Länsstyrelser

Stockholms län, Södermanlands län, Uppsala län och Västmanlands län.

Landsting

Stockholms län, Uppsala län och Västmanlands län.

Företag som utnyttjar Mälaren som recipient för avloppsvatten

Pfizer Health AB, Ragn-Sells Avfallsbehandling AB, Svensk Oljeåtervinning AB och Yara AB.

Företag som nyttjar Mälaren för dricksvattenproduktion

Norrvatten och Stockholm Vatten AB.

Vattenvårdsorganisationer

Arbogaåns vattenförbund, Fyrisåns vattenförbund, Hedströmmens vattenförbund, Hjälmarens vattenvårdsförbund, Kolbäcksåns vattenförbund och Svealands kustvattenvårdsförbund.

Myndigheter

Havs- och vattenmyndigheten, Naturvårdsverket och Sjöfartsverket

Intresseorganisationer

VAS-rådet (Rådet för Vatten- och avloppssamverkan i Stockholms län), Mälarens fiskareförbund, sportfiskarna region Mälaren, LRF (Lantbrukarnas riksförbund) samt länsförbunden av naturskyddsföreningen i Södermanland, Västmanland och Uppsala.

Förvaltningsberättelse

Styrelse

Styrelsen har haft följande sammansättning:

Ordinarie

Staffan Jansson (S)
Västerås stad

Geerth Gustavsson (S)
Eskilstuna kommun

Anders Karpesjö (KD)
Järfälla kommun

Patrik Waldenström (MP)
Södertälje kommun

Lars Bäcklund (M)
Uppsala kommun

Erik Östman (C)
Stockholms läns landsting

Göran Åström (miljödirektör)
Länsstyrelsen i Stockholms län

Lars Juhlin (limnolog)
Länsstyrelsen i Södermanlands län

Tomas Waara (enhetschef)
Länsstyrelsen i Uppsala län

Ann-Charlotte Duvkär (enhetschef)
Länsstyrelsen i Västmanlands län

Per Ericsson (dricksvattenexpert)
Norrsvatten

Ida Lindh (miljö- hälsa & säkerhetschef)
Yara AB

Ersättare

Lena Vilhelmsson (S)
Köpings kommun

Anders S. Svenson (FP)
Strängnäs kommun

Maria Gardfjell (MP)
Uppsala kommun

Ove Andersson (V)
Hallstahammars kommun

Claes Kugelberg (M)
Västerås stad

Gun Eriksson (S)
Stockholms läns landsting

Cathy Hill (enhetschef)
Länsstyrelsen i Stockholms län

Jenny Rondahl (funktionschef)
Länsstyrelsen i Södermanlands län

Lennart Nordvarg (enhetschef)
Länsstyrelsen i Uppsala län

Magnus Svensson (vattenhandläggare)
Länsstyrelsen i Västmanlands län

Susanne Lindhe (vattenexpert)
Stockholm Vatten AB

Vakant

Klas Lindström (yrkesfiskare)
Mälarens Fiskareförbund

Daniel Vidlund (yrkesfiskare)
Mälarens Fiskareförbund

Petter Ström
LRF Mälardalen

Ove Sjöberg
LRF Södermanland

Johan Axiö (regionchef)
Sjöfartsverket

Jenny Grönesjö Norén (miljöhandläggare)
Sjöfartsverket

Ordförande i styrelsen har under året varit Staffan Jansson, Västerås stad.

Vice ordförande har varit Lars Bäcklund, Uppsala kommun.

Sekreterare har varit Ingrid Hägermark, Länsstyrelsen, Västmanlands län.

Anders Birberg, Länsstyrelsen, Västmanlands län, har varit kassaförvaltare.

Revisorer

Ordinarie
Anders Ågren, auktoriserad revisor

Ersättare

Per Ågren, auktoriserad redovisningskonsult

Ulf Nygren (M)
Västerås stad

Erland Levi (S)
Surahammars kommun

Valberedning

I valberedningen har ingått Susanna Hansen, Västerås stad (sammankallande) och Magnus Edström, Västerås stad. Den tredje platsen i valberedningen var vakant.

Arbetsgrupp

En arbetsgrupp finns bestående av följande:

Susanne Lindhe	Stockholm Vatten AB
Per Ericsson	Norrvatten
Jonas Hagström	Länsstyrelsen i Stockholms län
Henrik C Andersson	Länsstyrelsen i Stockholms län
Karin Brink	Länsstyrelsen i Södermanlands län
Gunilla Lindgren	Länsstyrelsen i Uppsala län
Ingrid Hägermark	Länsstyrelsen i Västmanlands län
Magnus Svensson	Länsstyrelsen i Västmanlands län
Susanna Hansen	Västerås stad
Anna Åhr Evertson	Upplands- Väsby kommun
Stina Thörnelöf	Stockholm stad
Babette Marklund	Järfälla kommun
Lisa Ehde	LRF Mälardalen

Mälarens vattenvårdsförbunds kansli

Under 2015 var Ingrid Hägermark sekreterare i förbundet och arbetade 75 % av en heltidstjänst under våren 2015 och 50% under hösten 2015. Under 2015 har David Liderfelt arbetat som projektledare för ”Mälaren – en sjö för miljoner” med en omfattning av 90% av en heltidstjänst. Under 2015 har också Erica Hasslar varit projektanställd på heltid på kansliet och arbetat dels med att ta fram faktatexter och ny struktur till hemsidan, dels med uppdatering av vattenprojektbanken inom projektet ”Mälaren – en sjö för miljoner” samt hjälpt till med ansökan av LIFE IP under våren och hösten 2015.

Samtliga på kansliet är anställda av Länsstyrelsen i Västmanlands län och placerade på Vattenmyndigheten. Länsstyrelsen i Västmanlands län får ersättning för detta från förbundet.

Kontaktpersoner

För respektive medlemsorganisation finns en utsedd kontaktperson. För att ta del av lista över kontaktpersonerna, kontakta sekreteraren.

Möten inom förbundet

Årsstämma

Årsstämman 2015 genomfördes 18 maj 2015 på Uppsala Konsert & Kongress i Uppsala. 52 personer från de olika medlemsorganisationerna deltog på stämman. Protokollet från årsstämman finns på förbundets hemsida.

Utöver ordinarie stämmoförhandlingar fick förbundet efter lunch en information av Anders Larsson, limnolog på Tyréns (samt f.d. vd för Fyrisåns vattenförbund) om den hotade fiskarten asp och hur man i Uppsala har arbetat men att återintroducera asp i Fyrisån samt en information om gestaltningen av miljön runt ån av Dan Thunman, Uppsala kommun. Efter informationen gick de som ville till Fyrisån för en guidad tur vid ån och tittade på asptrappan vid Islandsfallet.

Styrelsemöten

Under år 2015 har styrelsen haft fyra möten vid följande datum och platser:

- 2 februari, Länsstyrelsen i Stockholm
- 13 april, Stadshuset i Eskilstuna
- 5 november, Länsstyrelsen i Västerås
- 8 december, Hotell Rogge i Strängnäs

Protokoll från styrelsemötena finns på hemsidan: www.malaren.org. Protokollen sänds till styrelsen, kontaktpersoner och revisorer m. fl. via e-post.

Möten med arbetsgruppen

Under år 2015 har arbetsgruppen haft tre möten:

- 22 januari (Stockholm)
- 20 maj (Stockholm)
- 7 oktober (Uppsala)

I arbetsgruppen har följande frågor behandlats under 2015:

- Förslag på vilka projekt som bör ingå i verksamhetsplanen. En del förfrågningar om deltagande i projekt har inkommit från externa aktörer, andra har tagits fram internt.
- Arbetsgruppen har under 2015 framförallt arbetat med revisionen av miljöövervakningsprogrammet, där arbetsgruppens medlemmar gör större delen av arbetet.

Minnesanteckningarna från arbetsgruppsmötena finns på hemsidan.

Samverkan och information

Mälarens vattenvårdsförbund har under 2015 i olika sammanhang samverkat med andra organisationer om förbundets arbete.

Vattenmyndigheten samt Havs- och vattenmyndigheten

Samordning av förbundets och Vattenmyndigheten arbete har skett fortlöpande under 2015, eftersom förbundets kansli är placerat på Vattenmyndigheten. Sekreteraren har deltagit på enhetsmöten och kanslimöten inom Norra Östersjöns vattendistrikt. Mälarens vattenvårdsförbund och Mälaren – en sjö för miljoner var också representerade som utställare vid Vattenmyndighetens samråd i Stockholm, Västerås och Uppsala. Mälarens vattenvårdsförbund samverkar också med HaV i många frågor.

Vattenvårdsförbund

Mälarens vattenvårdsförbund samverkar och utbyter löpande information med andra vattenvårdsförbund, främst Hjälmarens vattenvårdsförbund, Svealands kustvattenvårdsförbund och de stora sjöarna, Vänerne och Vättern.

Övriga organisationer och allmänhet

Organisationer runt Mälaren har fått information om verksamheten i förbundet och annan aktuell information om vatten via vårt nyhetsbrev på e-post, hemsidan och vårt twitterkonto.

Dessutom sker en omfattande informationsspridning via e-post och telefon genom förbundets sekreterare, projektledare för Mälaren en sjö för miljoner, arbetsgrupp och styrelse.

Mälarens vattenvårdsförbund och Mälaren – en sjö för miljoner har även medverkat på 2015 års Mälarting i Nyköping som utställare tillsammans med Stockholms Resilience Center samt medverkat vid Mälarkonferensen i Uppsala som utställare och föredragshållare (Mälaren – en sjö för miljoner).

Media

Mälarens vattenvårdsförbund har även medverkat i inslag i TV, tidningar och lokalradio under 2015. Främst har det handlat om ansökan till LIFE IP, men även om ansökan till LIFE sjögull och allmänt om åtgärder för bättre vatten i Mälaren.

Hemsida

Under 2015 gjordes ett stort arbete med att ta fram många faktatexter om Mälaren och bilder till hemsida, samt ett diskussionsforum för ”Mälaren – en sjö för miljoner” och till viss del en ny layout. Den nya hemsidan sjösätts under våren 2016. Det tekniska arbetet har gjorts av Blueline Design. Mycket av informationsmaterialet har tagits fram och bearbetats av Erica Hasslar.

Utvecklingsarbete

Revision av förbundets stadgar

Under året har ett förslag på reviderade stadgar för förbundet tagits fram, som är tänkt att bättre spegla den verksamhet som vattenvårdsförbundet driver idag samt dess organisation, men även med avsikt att förbättra och förtydliga formuleringarna i stadgarna. En arbetsgrupp utsågs av styrelsen, bestående av Staffan Jansson (ordförande), Anders Karpesjö, Lars Bäcklund samt Ingrid Hägermark (sekreterare) för att driva arbetet.

Aktiviteter 2015

Mälarens vattenvårdsförbund bedriver miljöövervakning i Mälaren dels enligt ett fast program (Mälarens basprogram), dels i en rörlig del med i form av undersökningar eller utredningar inom något aktuellt område.

Förutom detta drivs andra projekt som riktar sig till både myndigheter och allmänhet i hela Mälarens avrinningsområde som rör information, kunskapsspridning och projektutveckling, med syfte att Mälaren ska få en god vattenkvalitet.

Miljöövervakning

Under 2015 har följande undersökningar utförts i Mälaren:

Undersökning	Utförare	Budgeterat VP	Kostnad
Undersökning av vattenkemi, bottendjur, växt- och djurplankton i Mälaren, "basprogrammet"	Calluna	550 000 kr	566 415 kr
Glacialrelikta kräftdjur	Björn Kinsten	-	63 600 kr

Basprogrammet sker inom ramen för den nationella miljöövervakningen i delprogrammet "Stora sjöar". Övervakningen samordnas av vattenvårdsförbunden för respektive sjö (Vänern, Vättern och Mälaren) och Havs- och vattenmyndigheten. Havs- och vattenmyndigheten bidrog med 560 000 kr, under 2015 till Mälaren för genomförande av programmet.

Rapporten från basprogramsövervakningen färdigställs under april 2016. Den kommer att delas ut på årsmötet den 10 maj och kommer även att läggas ut på hemsidan för distribution till förbundets medlemmar.

Glacialrelikta kräftdjur

Med glacialrelikta kräftdjur menas kräftdjursarter som har funnits i vissa sjöar redan vid inlandsisens avsmältningsskede och blivit kvar i dessa sjöar sedan dess, trots att förhållandena har förändrats kraftigt.

Det har funnits och finns ett stort intresse för glacialrelikta kräftdjuren då de är viktiga näringsdjur för flera fiskarter samt är känsliga för miljöstörningar som försurning, övergödning, syrebrist och metallföroreningar. Vitmärulan är till exempel flitigt använd som miljöindikator av förorenade sediment i bland annat Vänern och Vättern. De glacialrelikta kräftdjurens krav på låga temperaturer gör de också användbara för att följa biologiska förändringar orsakade av den globala uppvärmningen.

Under 2015 fick vi tillsammans med Vänern och Vättern extra medel för utvecklingsprojekt i de stora sjöarna från HaV, där en viss del användes till studier av glacialrelikta kräftdjur. Då det var första året för Mälaren med denna metod, gjordes en mer omfattande undersökning med hjälp av trål dagtid och håv nattetid för att se i vilka delar av Mälaren det är intressantast att övervaka. Denna undersökning går att bygga vidare på för årliga undersökningar.

Havs- och vattenmyndigheten bidrog med utökade medel under 2015 för undersökningen av glaciala relikter med 60 000 kr.

Revision av miljöövervakningsprogrammet

Under året påbörjades en omfattande revidering av miljöövervakningsprogrammet. Revideringen görs av arbetsgruppen i utvidgad form. Förutom ordinarie medlemmar i arbetsgruppen deltar även Johan Lücke, Stockholm Vatten, Joakim Pansar, Håkan Johansson och Mats Thuresson från Länsstyrelsen i Stockholms län samt Juha Salonsaari, Stockholms stad. Flera utomstående experter har också kontaktats under 2015 och en referensgrupp har bildats. Samtliga delar av miljöövervakningsprogrammet tas upp.

Rapporter och sammanställningar

Under 2015 har flera rapporter färdigställts från undersökningar och andra projekt som påbörjats /utförts under 2013-2015.

Rapport	Utförare	År
Basprogrammet Mälaren	Calluna AB	2014
Satellitdata för miljöövervakning och fiskeriförvaltning i Sveriges stora sjöar.	Brockmann Geomatics & SLU sötvattenlaboratoriet.	2013-2014
Bottenfauna vid Mälarens stränder 2014	Medins biologi AB	2014
Sjöfågelsinventering i Mälaren	Länsstyrelsen i Stockholm	2014
Miljögifter i Mälaren	Mälarens vattenvårdsförbund	2014-2015
Fisk och fiske i Mälaren	SLU aqua	2013-2015
Glacialrelikta kräftdjur i fjärdarna Blacken, Norra Björkfjärden och Görvåln i Mälaren 2015	Björn Kinsten	2015

Presentationen av föregående års (2014 års) miljöövervakning ”basprogrammet” gjordes i nytt format. Resultaten användes bland annat till att göra en statusbedömning enligt vattendirektivet som redovisades i slutrapporten med text och kartor. Rapporterna från miljöövervakningen i Mälaren finns att hämta hem på Mälarens hemsida, www.malaren.org/publikationer.

Övriga projekt

Utöver miljöövervakning satsar förbundet årligen resurser på att genomföra ”specialprojekt”. Det kan exempelvis vara att genomföra olika typer av utvärderingar, informationsprojekt eller andra projekt. Genomförda specialprojekt som presenterats i rapporter kan hämtas från förbundets hemsida www.malaren.org.

LLU fiskområde Mälaren/Hjälmaren

Under hösten 2014 deltog Mälarens vattenvårdsförbund tillsammans med Hjälmaren i en ansökan om att bilda fiskeområde inom Leader. I april 2015 meddelades beslut om att Mälaren/Hjälmarens ansökan avslogs.

Sjögull i inre Mälaren

Mälarens vattenvårdsförbund deltog i en nationell LIFE-ansökan angående sjögullsbekämpning som skickades in i slutet av september. Eskilstuna kommun och Kungsörs kommun samt länsstyrelserna i Västmanlands respektive Södermanlands län deltog också i ansökan, liksom länsstyrelsen i Örebro och berörda kommuner inom Örebro län, varifrån sjögullen en gång har spridits in i Mälaren.

Utökad spridnings- och scenariomodell för Mälaren

DHI har, på beställning av Norrvatten och Stockholm vatten, tagit fram en utökad spridnings- och scenariomodell som omfattar hela Mälaren för att bättre kunna förutse spridning av ett urval ämnen i Mälarens olika bassänger. Modellen blev klar under sommaren 2015. Mälarens vattenvårdsförbund har deltagit som medfinansierare i projektet.

Ansökan LIFE IP

LIFE IP (LIFE Integrated Projekt) är ett nytt LIFE-program, större och ambitiösare än tidigare LIFE. Programmet syftar till att uppfylla en hel plan, i det här fallet åtgärdsprogrammet och förvaltningsplanen för Norra Östersjöns vattendistrikt. Full ansökan skickades in i april 2015. Projektet kallades LIFE IP North Baltic. Den fullskaliga ansökan omfattade totalt ca 23 miljoner Euro. Mälarens vattenvårdsförbund ansvarade för processen att ta fram ansökan. Huvudsökande var Länsstyrelsen i Västmanland (Vattenmyndigheten). Ansökan kom på sjunde plats i EU:s utvärdering och beviljades därmed inte bidrag. De som kom på plats 1-6 beviljades bidrag.

I utvärderingen från EU identifierades en del förbättringsområden och under hösten 2015 skickades en ny så kallad ”concept note”, ett första stegets ansökan in, för ett uppgraderat projekt som denna gång kallas LIFE IP Rich Waters. Den här gången tog Vattenmyndigheten över huvudansvaret för ansökan, medan Mälarens vattenvårdsförbund genom ”Mälaren – en sjö för miljoner” är medhjälpande huvudpartner i processen att ta fram concept note. I

december kom beskedet att projektet bjöds in till att lämna in full ansökan 1 april 2016. Mälarens vattenvårdsförbund deltar med två delprojekt i ansökan.

Mälaren – en sjö för miljoner (MER)

Under 2013 startades projektet Mälaren en sjö för miljoner (MER). Syftet är att förbättra kommunernas förutsättningar att göra de åtgärderna som behövs för att säkra värdena kopplat till Mälaren och dess tillrinnande vatten samt klara miljökvalitetsnormerna. Detta görs genom att förbättra erfarenhetsutbytet och öka kunskapen samt skapa den samverkan som behövs för att mobilisera resurser för åtgärdsarbetet.

Från och med 2015 har projektet övergått från etapp 1 till etapp 2, som innebär att projektet förlängs till 2021. Finansieringen är en krona per invånare (inom Mälarens avrinningsområde) och år.

Det visade sig vara svårt för en del kommuner att hinna ta beslut på fortsatt medverkan före årsskiftet, delvis på grund av det osäkra politiska läget efter valet. Besluten kom in under början av 2015. 22 kommuner har meddelat att de vill medverka fram till 2021, vilket innebär en årlig intäkt på 804 000 kr.

De medverkande kommunerna är: Enköping, Eskilstuna, Fagersta, Hallstahammars, Heby, Håbo Kungsörs, Köpings, Norberg, Nykvarn, Sala, Smedjebacken, Sollentuna, Strängnäs, Sundbyberg, Södertälje, Täby, Upplands Bro, Upplands Väsby, Uppsala, Västerås stad och Östhammar.

MER's verksamhet delas nedan in i projektutveckling, seminarier och nätverk/kommunikation.

MER's organisation

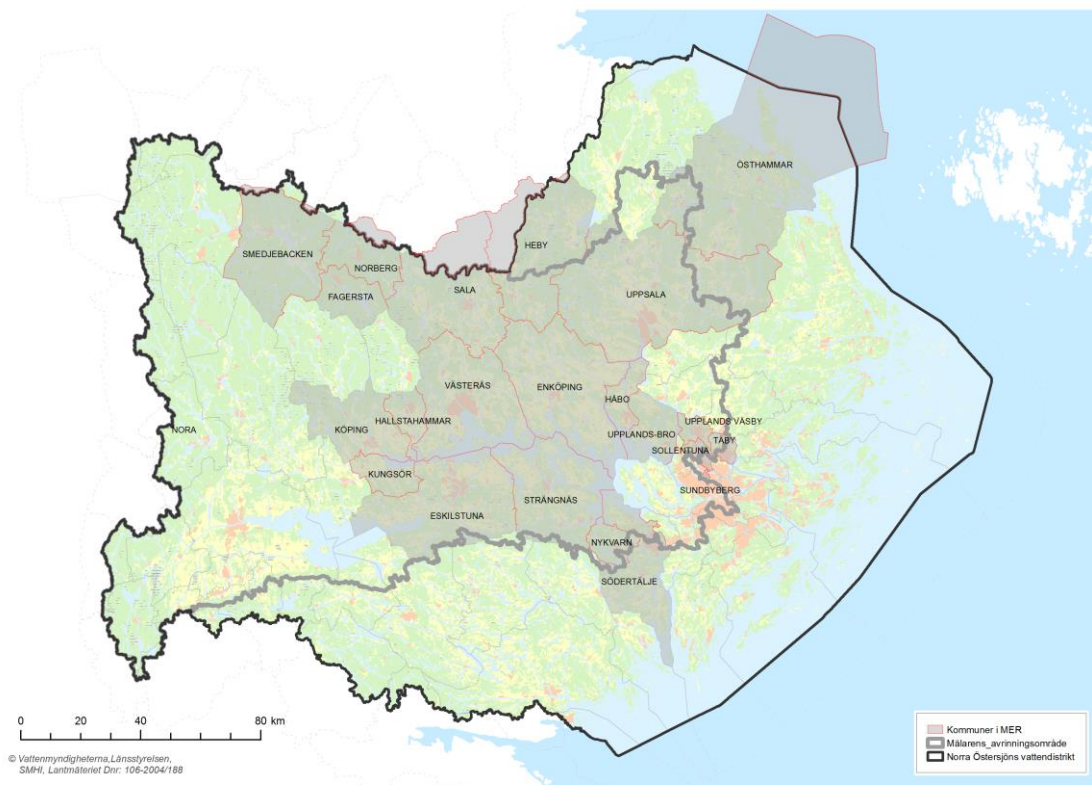
Mälarens vattenvårdsförbunds styrelse äger projektet och utgör också styrgrupp.

Varje kommun har ombetts att utse vattenpolitiker, en i majoritet och en i opposition, samt kontaktpersoner på tjänstemannanivå. Kontaktpersonerna och vattenpolitikerna har fått information om vad som händer i MER och inbjudningar till seminarier via epost.

Vid uppstartsmötet valdes en ny politisk **referensgrupp** som har haft 4 möten per telefon. Utöver de fyra mötena hade den föregående referensgruppen ett möte i januari 2015. Sammanställande har varit Maria Gardfjäll (Uppsala kn). Övriga medverkande i gruppen har varit Maria Tuvevsson (Upplands Väsby), Patrik Waldenström (Södertälje), Jasmina Pettersson (Västerås), Magnus Stuart (Strängnäs), Johan Algernon (Täby), Solweig Nyrede (Smedjebacken), Arne Jonsson (Eskilstuna).

Under 2015 har MER även haft en **tjänstemannagrupp** som har bidragit till att ge synpunkter och komma med idéer för verksamheten. Gruppen har haft 4 möten. De som har ingått är Susanna Hansen (Västerås), Zahra Lifvendahl (Uppsala), Anders Lindholm (Enköping), Åsa Wolgast (LRF), Martina Andersson (Smedjebacken), Camilla Winqvist (Heby), Gustaf Björnstad (Strängnäs), Anna Åhr Evertson (Upplands Väsby) och Riikka Vilkuna (Eskilstuna)

Vattenpolitikerna bjöds in till ett uppstartsmöte den 12 februari 2015, för att diskutera och samverka kring verksamheten i MER. Ett tjugotal politiker och tjänstemän deltog.

Figur 2. Kommuner som deltagit i projektet Mälaren – en sjö för miljoner 2015.

Projektutveckling

LIFE IP

Under 2015 genomfördes en fullskalig ansökan av **LIFE IP** North Baltic, där MER var ansvarig för ansökningsprocessen. Deadline var 17 april. Projektet omfattade 30 parter och knappt 29 miljoner Euro och blev placerat på den så kallade långlistan, vilket sannolikt innebär att det var på plats 7 eller 8 av 6 beviljade projekt. Totalt inkom 17 ansökningar till EU.

I utvärderingen från EU identifierades en del förbättringsområden och under hösten 2015 skickades en ny så kallad "concept note", ett första stegets ansökan in. Det nya projektet gavs namnet LIFE IP Rich Waters.

MER har haft huvudansvaret för ansökningsprocessen för LIFE IP North Baltic samt för arbetet att ta fram ett "Concept note" för Rich Waters. Under hösten 2015 växlades huvudansvaret över till Vattenmyndigheten.

I december kom beskedet att projektet bjöds in till att lämna in full ansökan 1 april 2016. Mälarens vattenvårdsförbund deltar med två delprojekt i ansökan.

Ett LIFE IP (LIFE Integrated Projekt) är en ny projektform i LIFE programmet 2014-2020. Ett IP ska syfta till fullt genomförande av en plan som till exempel Vattenmyndighetens förvaltningsplan. De ska vara större än ett traditionellt LIFE-projekt.

En stor del av 2015 har upptagits av arbetet med ansökningarna av LIFE IP.

Mälarens vattenvårds förbund har ingått som part i två delprojekt i North Baltic såväl som Rich Waters. Ett som handlar om att en koordinerad insats att övervaka och spåra källor för miljögifter i vatten och ett som är en utökning av MER's projektutvecklingsaktiviteter.

Särskilda åtgärdsprojekt, "SÅP"

Under 2015 fick Mälaren – en sjö för miljoner medel från Havs- och vattenmyndigheten (HaV) från de sk SÅP-pengar som har delats ut. SÅP står för "Särskilda åtgärdsprojekt". Dessa pengar har sökts via länsstyrelsen och har varit reserverade för åtgärdsprojekt inom MER är de som utför åtgärderna i det här fallet. Under perioden 2014 till mars 2016 har förbundet blivit beviljade totalt 910 000 kronor för att utveckla MER. Under 2015 har MER förbrukat 493 119 kr av dessa medel. Man sökte under hösten 2014 och fick beviljat ett anslag på 600 000 kr, varav 414 180 kr användes under 2015 (185 820 kr förbrukades redan under 2014). Under 2015 har MER via länsstyrelsen sökt och beviljats 310 000 kr, varav 78 939 kr har förbrukats under 2015.

Sammanfattningsvis har pengarna använts till ansökningsprocessen av LIFE IP North Baltic, utveckling av hemsidan med tillhörande diskussionsforum, planering av seminarier samt ett åtgärdsbidrag till en av åtgärderna som noterats i vattenprojektbanken som tidigare tagits fram, anläggande av fosfordammar i Västerås stad.

Skrivarmedel för LIFE IP

MER har också under 2015 sökt och beviljats skrivarmedel från HaV (särskilda pengar för ansökning av EU-medel) via länsstyrelsen på 150 000 kr, vilket har använts till att betala de konsulter som har hjälpt till med ansökningarna för LIFE IP, både under våren och hösten 2015.

Fosfordamm vid Skämsta, Västerås kommun som finansierats av SÅP-bidrag via MER.

Mobiliserade resurser

Summan av dessa tre olika bidrag uppgår till 643 119 kr under 2015, vilket motsvarar en förstärkning med 68 % av budgeten för Mälaren en sjö för miljoner enligt verksamhetsplanen 2015. Dessa 643 119 kr ingår inte i Mälarens vattenvårdsförbunds bokföring och resultaträkning utan de ingår i Länsstyrelsens bokföring och årsredovisning. Om inte hela bidraget hade förbrukats, skulle resterande medel ha återbetalats till HaV.

Ansökan av projektet MERåt inom SÅP

I november togs en ansökan fram inom MER för projektet MERåt, i samverkan med Västerås stad, Uppsala kommun, Östhammars kommun, Enköpings kommun, Heby kommun, Länsstyrelsen i Uppsala och Länsstyrelsen i Västmanland. Ansökan var inom en SÅP-utlysning med uttalad kustmiljökoppling. Projektet blev inte beviljat medel.

SWAM

Förbundet har också medverkat också som part i projektidén SWAM (Storm water management – methods and incentives for sustainable city planning), där Upplands Väsby kommun var huvudsökande. Parter i projektet var Luleå tekniska högskola, Eskilstuna kommun samt parter i Finland, Estland, Lettland och Tyskland. Projektet ansöktes i Interreg Baltic Sea Region, men blev inte beviljat medel.

Seminarier

13 oktober anordnades ett seminarium om kommunernas roller inom arbetet med växtnäringsläckage från lantbruket. Drygt 50 personer deltog på seminariet som också fick positiva utvärderingar.

Nätverk och kommunikation

Under 2015 har MER´s plats i www.malaren.org utvecklats med ett diskussionsforum, som kommer att sättas i drift under våren 2016.

Seminarier och projektutvecklingsprocesserna har skapat flera informella nätverk och kontaktytor mellan kommuner och länsstyrelser inom Mälarens avrinningsområde.

Ekonomi

Havs- och vattenmyndighetens medelstilldelning till vattenvårdsförbundet för 2015 års miljöövervakning i Mälaren uppgick till 600 000 kr.

RESULTATRÄKNING

Intäkter	Not	2012	2013	2014	2015
Erhållna bidrag	3	2 653 250	2 550 462	2 584 980	2 680 000
Ränteintäkter		697	68	1 674	1 704
Summa intäkter		2 653 947	2 550 530	2 586 654	2 681 704
Kostnader					
Undersökningskostnader*		-1 221 486	-2 520 253	-2 543 848	-2 523 181
Administrationskostnader		-351 647	-250 096	-136 018	-220 995
Räntekostnader		0	0	0	0
Summa kostnader		-1 573 133	-2 770 349	-2 679 866	-2 744 176
Resultat efter finansiella poster		1 080 814	-219 819	-93 212	-62 472
Bokslutsdispositioner					
Förändring av periodiseringsfond		-256 034	216 084	39 950	0
Resultat före skatt		824 780	-3 735	-53 262	-62 472
Skatt på årets resultat		-202 010	0	0	
Årets resultat		622 770	-3 735	-53 262	-62 472

För år 2015 har förbundet haft större kostnader än intäkter och resultat efter finansiella poster uppgår till ./ 62.472 kr.

*- Undersökningskostnader omfattar även specialinsatser och projektet Mälaren - en sjö för miljoner.

BALANSRÄKNING

Tillgångar	Not	2012-12-31	2013-12-31	2014-12-31	2015-12-31
<u>Omsättningstillgångar</u>					
Aktuella skattefordringar		0	103 959	203 687	203 687
Övriga fordringar		42 469	304 940	859 064	576 679
Kassa och bank		2 185 018	1 286 742	1 481 284	724 234
Summa tillgångar		2 227 487	1 695 641	2 544 035	1 504 600
Skulder och eget kapital					
<u>Eget kapital</u>	4				
Balanserat resultat		108 994	731 764	728 029	674 767
Årets resultat		622 770	-3 735	-53 262	-62 472
Summa eget kapital		731 764	728 029	674 767	612 295
Obeskattade reserver		256 034	39 950	0	0
<u>Kortfristiga skulder</u>					
Skatteskulder		55 677	0	0	0
Leverantörsskulder		312 500	0	258 718	20 163
Övriga kortfristiga skulder		0	39 770	87 500	0
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	5	871 512	887 892	1 523 050	872 142
Summa kortfristiga skulder		1 239 689	927 662	1 869 268	892 305
Summa skulder och eget kapital		2 227 487	1 695 641	2 544 035	1 504 600

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Årsredovisningen har upprättats enligt Årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd.

Redovisningsprinciperna är oförändrade jämfört med föregående år.

Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.

Övriga tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärden där inget annat anges.

Not 2 Anställda och personalkostnader

Mälarens Vattenvårdsförbund har inte haft några anställda och några löner och ersättningar har inte utbetalats.

Not 3 Erhållna bidrag		2014	2015
Årets bidrag från medlemmar	kr	1 246 518	1 256 000
Mälaren en sjö för miljoner	kr	613 462	804 000
Övriga bidrag	kr	100 000	
Statliga bidrag	kr	625 000	620 000
	kr	<u>2 584 980</u>	<u>2 680 000</u>

Från och med 2012 redovisas under året erhållna medlemsbidrag som intäkt under året.

Före 2012 har under året erhållna medlemsbidrag redovisats som förutbetalda intäkter.

2012 års intäkter inkluderar härigenom medlemsavgifter för såväl år 2011 som år 2012 och

2012 års resultat påverkades genom detta positivt med kr 1.224.550

Not 4 Eget kapital		Balanserat resultat	Årets resultat
Belopp vid årets ingång	kr	728 028	-53 262
Resultatdisposition	kr	-53 262	53 262
Årets resultat	kr		-62 472
Belopp vid årets utgång	kr	<u>674 766</u>	<u>-62 472</u>

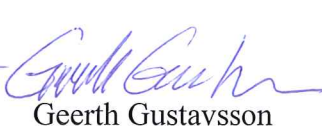
Not 5 Upplupna kostnader		2014-12-31	2015-12-31
Upplupna undersökningskostnader	kr	1 502 850	831 942
Övrigt	kr	20 200	40 200
	kr	<u>1 523 050</u>	<u>872 142</u>

Västerås 2016-04-07

Mälarens vattenvårdsförbund

Staffan Jansson

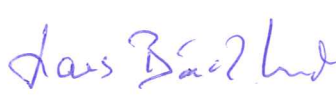
Geerth Gustavsson

Anders Karpesjö

Patrik Waldenström

Lars Bäcklund

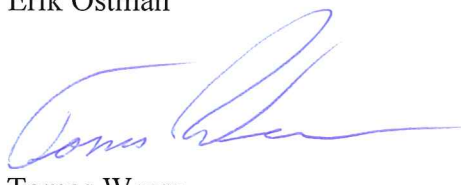
Erik Östman

Göran Åström

Lars Juhlin

Tomas Waara

Ann-Charlott Duvkär

Per Ericsson

Klas Lindström

Petter Ström

Johan Axiö

Ida Lindh

Vår revisionsberättelse har avgivits 2016-04-25

Anders Ågren

Ulf Nygren

Revisionsberättelse

Till årsstämman i Mälarens Vattenvårdsförbund

Org.nr 878002-4090

Rapport om årsredovisningen

Vi har reviderat årsredovisningen för Mälarens Vattenvårdsförbund för räkenskapsåret 2015.

Styrelsens ansvar för årsredovisningen

Det är styrelsen som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och för den interna kontroll som styrelsen bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorernas ansvar

Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att vi följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur föreningen upprättar årsredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i föreningens interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Mälarens Vattenvårdsförbunds finansiella ställning per 2015-12-31 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att årsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även reviderat styrelsens förvaltning för Mälarens Vattenvårdsförbund för räkenskapsåret 2015.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen.

Revisorernas ansvar

Vårt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala oss om förvaltningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt god revisionsssed i Sverige.

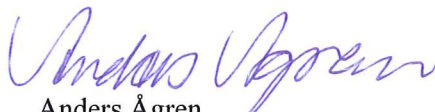
Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi utöver vår revision av årsredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i föreningen för att kunna bedöma om någon styrelseledamot har företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till försummelse som kan föranleda ersättningskyldighet.

Vi anser att de revisionsbevis vi inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Vi tillstyrker att årsstämman beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Västerås 2016-04-25

Anders Ågren
Auktoriserad revisor

Ulf Nygren
Revisor